

44. චූළ වේදල්ල සූත්‍රය

නමො තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස

1.මා විසින් මෙසේ අසනලදි. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කලඤ්ඤ නිවාප තම්බු, වේලුවනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරති. එකල්හි, විසාඛනම් උපාසක තෙම ධම්ම දිත්තා නම් මෙණේය යම් තැනෙක්හිද, එතැනට ගියේය. ගොස් ධම්මදිත්තා මෙහෙණියට වැද එක් පැත්තක උන්තේය. එක් පැත්තක උන්තාවු විසාඛ උපාසක තෙම ධම්මදිත්තා මෙහෙණියට මෙසේ කියේය.

"ආය්‍යාවෙනි, සක්කාය සක්කාය යයි කියනු ලැබේ. ආය්‍යාවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කවරක් වනාහි සක්කායය යි වදාරන ලදද?, ඇවැත්ති, විසාඛයෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මේ උපාදානස්කන්ධ පස සක්කාය යයි වදාරණ ලදි. කවරහුද? රූප උපාදාන ස්කන්ධය, වේදනා උපාදානස්කන්ධය, සංඥා උපාදානස්කන්ධය, සංඛාර උපාදානස්කන්ධය, චික්ඛන්දාණ උපාදානස්කන්ධය යන පසයි. ඇවැත්ති, විසාඛයෙනි, මේ පඤ්චවිධ උපාදානස්කන්ධයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සක්කායයි වදාරණ ලදහ.,

2 "ආය්‍යාවෙනි, යහපතැයි, විසාඛ උපාසක තෙම ධම්මදිත්තා නම් හික්ඛුණියගේ වචනයට සතුටු වී එය පිලිගෙන ධම්ම දිත්තා හික්ඛුණියගෙන් ඊළඟ ප්‍රශ්නය විචාලේය. ,ආය්‍යාවෙනි, සක්කාය සමුදය සක්කාය සමුදය (සක්කාය දෘෂ්ටිය පහළ වීමට හේතුව) යයි කියනු ලැබේ. ආය්‍යාවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කවරක් නම් සක්කාය සමුදායයයි වදාරණ ලදද?, ඇවැත් විසාඛයෙනි, නැවත ඉපදීම ඇති කරන්නාවූ, නන්දරාගය හා එක්ව පැවැත්තාවූ, ඒ ඒ රූපාදි අරමුණෙහි, සතුටු වන්නාවූ, යම් මේ තෘෂ්ණාවක් වේද, එනම්:- (කාම වස්තු විෂයෙහි පැවැති) කාමතෘෂ්ණාවය, (..... දෘෂ්ටි සහගත) භවතෘෂ්ණාවය,(උච්චෙපද දෘෂ්ටි සහගත) විභවතෘෂ්ණාවය, යන තෘෂ්ණාවයි. ඇවැත්ති, විසාඛයෙනි, මේ තෘෂ්ණාව වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සක්කාය සමුදායයයි වදාරණ ලදි.,

3 "ආය්‍යාවෙනි, සක්කාය නිරොධය සක්කාය නිරොධය (සක්කාය දෘෂ්ටිය නැතිකිරීම) යයි කියනු ලැබේ. ආය්‍යාවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලද, සක්කාය නිරොධය කවරේද?, ඇවැත් විසාඛයෙනි, ඒ පළමු දැක්වූ තෘෂ්ණාවගේම ඉතිරි නොකර නැති කිරීමක් වේද, බැහැර කිරීමක් වේද, දුරලීමක් වේද, මිදීමක් වේද, නොඇල්මක් වේද ඇවැත් විසාඛයෙනි, මෙය වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සක්කාය නිරොධය යයි වදාරණ ලද්දේය,

"ආය්‍යාවෙනි, සක්කාය නිරොධ ගාමිනි ප්‍රතිපදාව, සක්කාය නිරොධ ගාමිනි ප්‍රතිපදාවයයි (සක්කාය දෘෂ්ටිය නැති කිරීමේ මග) කියනු ලැබේ. ආය්‍යාවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්

කවරක් සක්කාය නිරොධ ගාමිනී ප්‍රතිපදාව යයි, වදාරණලදද?, ,ඇවැන්නි විසාබයෙනි, මේ ආය්‍යී අජ්ඣාතික මාගීයම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සක්කාය නිරොධ ගාමිනී ප්‍රතිපදාවයයි වදාරණ ලදි. එනම්:- නිවැරදි දැකීමය, නිවැරදි කල්පනාවය, නිවැරදි වචනය, නිවැරදි කමාන්තය, නිවැරදි ජීවිකාව, නිවැරදි උත්සාහය, නිවැරදි සිහිය, නිවැරදි සමාධිය යන මොහුයි,ග

4 "ආය්‍යීාවෙනි, උපාදානයන් උපාදාන, ස්කන්ධ පසන් එකමද? නැතහොත් උපාදානය උපාදාන ස්කන්ධයෙන් වෙනස්ද?, ,ඇවැන්නි, විසාබයෙනි, උපාදානයෙන් උපාදාන ස්කන්ධ පසන් එකම නොවේ. උපාදාන ස්කන්ධ පස හැර උපාදානයක්ද නැත. ඇවැන්නි, විසාබයෙනි, උපාදාන ස්කන්ධ පස කෙරෙහි යම් ඇලීමක් වේ නම් එය එහි උපාදානයකි "

5 "ආය්‍යීාවෙනි , කෙසේ නම් සක්කාය දෘෂ්ටිය වේද? ඇවැන්නි, විසාබයෙනි, මේ ලොකයෙහි බුධාදි ආය්‍යීයයන් නොදැක්කාවූ, ආය්‍යීධම්මයෙහි අදක්‍ෂවූ, ආය්‍යී ධම්මයෙහි නොහික්මුණාවූ, බුධාදි සන්පුරුෂයන් නුදුටුවාවූ, සන්පුරුෂ ධම්මයෙහි අදක්‍ෂ වූ සන්පුරුෂ ධර්මයෙහි නොහික්මුණාවූ නුගත් පෘථග්ජනතෙම රූපය නමා වශයෙන් හෝ දකියි නමා රූප සහිත යයි කියා හෝ දකියි. නමා කෙරෙහි පිහිටියේයයි හෝ දකියි. වේදනාව නමා වශයෙන් හෝ දකියි. නමා වේදනාව සහිතය කියා හෝ දකියි. නමා කෙරෙහි වේදනාව පිහිටියේයයි හෝ දකියි. වේදනාවෙහි නමා පිහිටියේයයි හෝ දකියි. සංඥාව නමා වශයෙන් හෝ දකියි. නමා සංඥා සහිතය කියා හෝ දකියි. නමා කෙරෙහි සංඥාව පිහිටියේයයි කියා හෝ දකියි. සංඥාවෙහි නමා පිහිටියේයයි හෝ දකියි. සංස්කාරයන් නමා වශයෙන් හෝ දකියි. නමා සංස්කාර සහිතය කියා හෝ දකියි. නමා කෙරෙහි සංස්කාරයන් පිහිටියේයයි කියා හෝ දකියි. සංස්කාරයන් කෙරෙහි නමා පිහිටියේයයි හෝ දකියි. විඤානය නමා වශයෙන් දකියි. නමා විඤානය සහිතය කියා හෝ දකියි. නමා කෙරෙහි විඤානය පිහිටියේයයි හෝ දකියි. විඤානයෙහි නමා පිහිටියේයයි හෝ දකියි. විසාබය, මෙසේ වනාහි සක්කාය දෘෂ්ටිය වෙයි "

"ආය්‍යීාවෙනි, කෙසේ නම් සක්කාය දෘෂ්ටිය නොවේද?, ,ඇවැන්නි, විසාබයෙනි, බුධාදි ආය්‍යීයන් නුවණැසින් දුටුවාවූ, ආය්‍යී ධර්මයෙහි දක්‍ෂවූ, ආය්‍යී ධර්මයෙහි මනාව හික්මුණාවූ බුධාදි සන්පුරුෂයන් දුටුවාවූ, සන්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්‍ෂවූ, සන්පුරුෂ ධර්මයෙහි හික්මුණාවූ උගත් ආය්‍යී ශ්‍රාවකතෙම රූපය නමා වශයෙන් නොදකියි. නමා රූපය සහිත යයි කියා හෝ නොදකියි. නමා කෙරෙහි රූපය ඇතැයි හෝ නොදකියි.

රූපයෙහි නමා පිහිටියේයයි හෝ නොදකියි. වේදනාව නමා වශයෙන් හෝ නොදකියි. නමා වේදනාව සහිතයයි හෝ නොදකියි. නමා කෙරෙහි වේදනාව පිහිටියේයයි හෝ නොදකියි. සංඥාව නමා වශයෙන් නොදකියි. නමා සංඥාව සහිතයයි හෝ නොදකියි. නමා කෙරෙහි සංඥාව පිහිටියේයයි හෝ නොදකියි. සංස්කාරයන් ආත්ම වශයෙන් හෝ නොදකියි. නමා සංස්කාරය සහිතයයි හෝ නොදකියි. නමා කෙරෙහි සංස්කාරයන් පිහිටියේයයි හෝ නොදකියි. සංස්කාරයන්හි නමා පිහිටියේයයි හෝ නොදකියි. විඤ්ඤාණය නමා වශයෙන් හෝ නොදකියි. නමා විඤ්ඤාණය සහිතයයි හෝ නොදකියි. නමා කෙරෙහි විඤ්ඤාණය පිහිටියේයයි හෝ

නොදකියි. විඤ්ඤාණයෙහි තමා පිහිටියේයයි හෝ නොදකියි. ඇවැත් විසාබයෙනි, මෙසේ සක්කාය දෘෂ්ටිය නොවේ.,

6 "ආය්‍යාවෙනි, ආය්‍යී අෂ්ටාංගික මාගීයතෙම කවරේද?, ,ඇවැත්නි, විසාබයෙනි, අධග අටක් ඇති මේ ආය්‍යී මාගීයමැයි. එනම් නිවැරදි දැකීමය, නිවැරදි කල්පනාවය, නිවැරදි වචනය, නිවැරදි කර්මාන්තය, නිවැරදි ජීවිකාවය, නිවැරදි උත්සාහයය, නිවැරදි සිහියය, නිවැරදි සාමාධියය,) යන අටයි.)

"ආය්‍යාවෙනි, ආය්‍යී අෂ්ටාංගික මාගීය තෙම හේතුන් නිසා භටගන්නා ලද්දක්ද? නැතහොත් හේතුන් නිසා භට නොගන්නා ලද්දක්ද?, ,ඇවැත් විසාබයෙනි, ආය්‍යී අෂ්ටාංගික මාගීයතෙම හේතුන් නිසා භටගන්නා ලද්දකි.,,ආය්‍යාවෙනි, ආය්‍යී අෂ්ටාංගික මාගීයෙහි ස්කන්ධ තුන සංග්‍රහ කරන ලද්දාහුද? නැතහොත් සිලාදි ස්කන්ධ තුණෙහි ආය්‍යී අෂ්ටාංගික මාගීය සංග්‍රහ කරන ලද්දේද?, ,ඇවැත් විසාබයෙනි, ආය්‍යී අෂ්ටාංගික මාගීයෙහි සිලාදි ස්කන්ධ තුන සංග්‍රහ කරණ ලද්දේ නොවේ. ඇවැත්නි විසාබයෙනි, ස්කන්ධ තුනෙහි ආය්‍යී අෂ්ටාංගික මාගීය සංග්‍රහ කරණලදි. ඇවැත්නි, විසාබයෙනි, යම් නිවැරදි වචනයක් වේද, යම් නිවැරදි කර්මාන්තයක් වේද, යම් නිවැරදි ජීවිකාවක් වේද, මේ ධර්මයෝ ශීල ස්කන්ධයෙහි ඇතුළත් කරන ලදහ. යම් නිවැරදි උත්සාහයන් වේද, යම් නිවැරදි සිහියක් වේද, යම් නිවැරදි සමාධියක් වේද, මේ ධර්මයෝ සමාධිස්කන්ධයෙහි ඇතුළත් කරන ලදහ. යම් නිවැරදි දැනීමක් වේද, යම් නිවැරදි කල්පනාවක් වේද, මේ ධර්මයෝ ප්‍රඥා ස්කන්ධයෙහි ඇතුළත් කරන ලදහ.,

7 "ආය්‍යාවෙනි, සමාධිය කවරේද? සමාධි නිමිති කවරහුද? සමාධි පිරිවර කවරහුද? සමාධි භාවනාව කවරේද?, ඇවැත් විසාබයෙනි, හිතෙහි යම් එකඟභවක් වේද ඒ සමාධියයි. සතර සතිපට්ඨානය, සමාධි නිමිත්තයෝය. සමයක් ප්‍රධාන වීය්‍යී සතර සමාධි පිරිවරය, ඒ ධර්මයන්ගේම සෙවනය කිරීම, වැඩීම, බහුල කිරීම යන යමක් ඇද්ද ඒ එහි සමාධි භාවනාවයි.,

8 "ආය්‍යාවෙනි, සංස්කාරයෝ කිදෙනෙක්ද?, ,ඇවැත්නි, විසාබයෙනි, මේ සංස්කාරයෝ තුන්දෙනෙකි. කාය සංස්කාරය, වාක් සංස්කාරය, චිත්ත සංස්කාරය, (යන තුනයි.)

"ආය්‍යාවෙනි, කාය සංස්කාරය කවරේද? වාක් සංස්කාරය කවරේද? චිත්ත සංස්කාරය කවරේද? චිත්ත සංස්කාරය කවරේද?, ,ඇවැත් විසාබයෙනි, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයෝ කාය සංස්කාරයෝයි. චිත්තී විචාරයෝ වාක් සංස්කාරයෝ වෙත්. සංඥාවන්, වේදනාවන් චිත්ත සංස්කාරයයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයෝ කවර හෙයින් කාය සංස්කාර නම් වේද? චිත්තී විචාර දෙක කවර හෙයින් වාක් සංස්කාර නම් වේද? සංඥා වේදනා කවර හෙයින් චිත්ත සංස්කාර නම් වේද?, ,ඇවැත් විසාබයෙනි, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයෝ වනාහි කයෙහි භටගන්නාහුය. මේ ධර්මයෝ වනාහි කය පිලිබදය. (හෙවත් කය ඇතිකල්හි මිස නැති කල්හි ඇති නොවන්නාහ.) එහෙයින් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස දෙක කාය සංස්කාර නම්. ඇවැත් විසාබයෙනි, පළමුකොටම කල්පනා කොට විචාරණය කොට, පසුව වචන කථාකරනු ලැබේ. එහෙයින් චිත්තී විචාරයෝ වාක් සංස්කාරයි, සංඥාවන් වේදනාවන් සිතෙහි භටගන්නාහුය. මේ ධර්මයෝ සිත පිලිබදය, (සිත ඇති කල්හි ම භටගන්නාහුය.) එහෙයින් සංඥාවන් වේදනාවන් චිත්ත සංස්කාරයි.,

9 "ආය්‍යාවෙනි, කෙසේ වනාහි සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තිය (සංඥා වෙදනාවන් නිරුධවීම ඇති සමාපත්තිය) වේද?, ,ඇවැන් විසාබයෙනි, නිරොධ සමාපත්තියට පැමිණෙන්නාවූ හික්ෂුභට 'මම නිරොධසමාපත්තියට පැමිණෙන්නෙමි'යි කියා හෝ 'මම සංඥාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියට සමවදිමි'යි කියා හෝ 'මම නිරොධ සමාපත්තියට සමවැඳුනෙමි' කියා හෝ මෙබඳු සිතක් ඇති නොවෙයි. එහෙත් යම් සිතක් ඒ අවිත්තක භාවය (සිත් නැති බව) පිණිස පමුණුවාද, ඒ සිත නිරොධ සමාපත්තිය සමවදින්නට පළමුවෙන්ම එසේ වඩන ලද්දේ වෙයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධසමාපත්තියට පැමිණෙන්නාවූ, මහණහට කවර ධර්මයෝ පළමුකොට නැති වෙන්නද? කාය සංස්කාරය හෝ නැතිවේද, වාක් සංස්කාරය හෝ නැතිවේද? චිත්ත සංස්කාරය හෝ නැති වේද?, ,ඇවැන්නි, විසාබයෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියට පැමිණෙන්නාවූ හික්ෂුභට පළමුව වාක් සංස්කාරය නැති වෙයි. ඉන්පසුව කාය සංස්කාරයද, ඉන්පසු චිත්ත සංස්කාරයද, නැතිවෙයි,ග

"ආය්‍යාවෙනි, කෙසේ නම් සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැති සිටීම වේද?, ,ඇවැන් විසාබයෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැති සිටින්නාවූ හික්ෂුභට මෙබඳු අදහසක් නොවෙයි. මම සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැතිවින්නෙමි කියා හෝ මම සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැතිවීමි කියා හෝ මම සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැතිවියෙමි කියා හෝ (අදහස් නොවෙයි.) එහෙත් ඔහු විසින් යම් සිතක් ඒ අවිත්ත භාවය පිණිස පමුණුවාද, සමවදිමට පළමු කොටම ඒ සිත එසේ වඩන ලද්දේ වෙයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැති සිටින හික්ෂුභට කවර ධර්මයෝ පළමු කොට උපදිද්ද? කාය සංස්කාරයද? වාක් සංස්කාරයද? චිත්ත සංස්කාරයද?, ,ඇවැන් විසාබයෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැතිසිටින හික්ෂුභට පළමුකොට චිත්ත සංස්කාරය උපදියි. ඉන්පසු කාය සංස්කාරය උපදියි. ඊට පසු වාක් සංස්කාරය උපදියි.,

"ආය්‍යාවෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැති සිටියාවූ මහණහු කෙතෙක් ස්පඨියෝ ස්පඨී කෙරෙන්නද?, ,ඇවැන් විසාබයෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැති සිටි හික්ෂුභ ස්පඨී තුනක් ස්පඨී කරති, ගුත්‍යතා ස්පඨීය, අනිම්මත ස්පඨීය, අප්‍රණිහිත ස්පඨීය යන තුනයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැති සිටියාවූ, හික්ෂුභගේ සිත කුමකට නැමුණේ වේද? කුමකට හැරුණේ වේද? කුමකට බරවූයේ වේද?, ,ඇවැන් විසාබයෙනි, , සඤ්ඤාවෙදසිත නිරොධ සමාපත්තියෙන් නැති සිටි හික්ෂුභගේ සිත විවේකයට (නිච්ඡායට) නැමුණේවෙයි. නිච්ඡායට හැරුණේවෙයි. නිච්ඡායට බරවූයේ වෙයි.,

10 "ආය්‍යාවෙනි, වෙදනාවෝ කෙතෙක්ද?, ,ඇවැන් විසාබයෙනි, වෙදනා තුනකි. සැප වෙදනාවය, දුක් වෙදනාවය, උපෙක්ෂා වෙදනාවය., (යන තුනයි.) ,ආය්‍යාවෙනි,සැප වෙදනාව කවර්ද? දුක්වෙදනාව කවර්ද? උපෙක්ෂා වෙදනාව කවර්ද? ,ඇවැන් විසාබයෙනි, කයෙහි භටගන්නා වූද, සිතෙහි භටගන්නාවූද, සැපවූ, මධුරවූ යම් වෙදනාවක් වේද, මේ සැප වෙදනාවයි. ,ඇවැන්

විසාඛයෙනි, කයෙහි භටගත්තාවුද, සිතෙහි භටගත්තාවුද, මිහිරිද නොවූ, අමිහිරිද නොවූ යම් වේදනාවක් වේද, මෙය උපෙක්ඛා වේදනාවයි.,

"ආය්‍යාචෙනි, සැප වේදනාව කුමක් සැපකොට ඇත්තිද? කුමක් දුක් කොට ඇත්තිද? දුක් වේදනාව කුමක් දුක් කොට ඇත්තිද? කුමක් සැප කොට ඇත්තිද? උපෙක්ඛා වේදනාව කුමක් දුක් කොට ඇත්තිද? කුමක් සැප කොට ඇත්තිද?, ,ඇවැත් විසාඛයෙනි, සැප වේදනාවගේ පැවැත්ම සැපය. නැතිවීම දුක්ය. දුක් වේදනාව පැවැත්ම දුක්ය. නැතිවීම සැපය. උපෙක්ඛා වේදනාව දැනීම සැපය. නොදැනීම දුක්ය.,

11."ආය්‍යාචෙනි, සැප වේදනාවෙහි කවර අනුගය ධර්මයක් (අනුව සයනය කළාක්මෙන්) එක්ව හැසිරේද? දුක් වේදනාවෙහි කවර අනුගය ධර්මයක් එක්ව හැසිරේද? උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි කවර අනුගය ධර්මයක් එක්ව හැසිරේද?, ,ඇවැත් විසාඛයෙනි, සැප වේදනාවෙහි රාග අනුගය එක්ව හැසිරෙයි, උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි අවිද්‍යා අනුගය එක්ව හැසිරෙයි.,

"ආය්‍යාචෙනි, සියලු සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය එක්ව හැසිරේද? සියලු දුක් වේදනාවෙහි, ප්‍රතීනුසය, එක්ව හැසිරේද? සියලු උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි, අවිද්‍යානුසය එක්ව හැසිරේද?, ,ඇවැත්, විසාඛයෙනි, සියලු සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය එක්ව නොහැසිරෙයි. සියලු දුක් වේදනාවෙහි ප්‍රතීනුසය එක්ව නොහැසිරෙයි. සියලු උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි අවිද්‍යානුසය එක්ව නොහැසිරෙයි.,

"ආය්‍යාචෙනි, සැප වේදනාවෙහි කුමක් පහකළ යුතුද? දුක් වේදනාවෙහි කුමක් පහකළ යුතුද? උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි කුමක් පහකළ යුතුද?, ,ඇවැත් විසාඛයෙනි, සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකළ යුතුයි. දුක් වේදනාවෙහි ප්‍රතීනුසය පහකළ යුතුයි. උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි, අවිද්‍යානුසය පහකළ යුතුයි.,

"ආය්‍යාචෙනි, සියලු සැප වේදනාවෙහි, රාගානුසය පහකළ යුතුද? සියලු දුක් වේදනාවෙහි ප්‍රතීනුසය පහකළ යුතුද? සියලු උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි අවිද්‍යානුසය පහකළ යුතුද?, ,ඇවැත් විසාඛයෙනි, සියලු සැප වේදනාවෙහි රාගානුසය පහකළ යුතු නොවෙයි. සියලු දුක් වේදනාවෙහි ප්‍රතීනුසය පහකළ යුතු නොවෙයි. සියලු උපෙක්ඛා වේදනාවෙහි අවිද්‍යානුසය පහකළ යුතු නොවෙයි. ඇවැත් විසාඛයෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණනෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වම විතකී සහිතවූ, විචාර සහිතවූ, විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඒ ප්‍රථමධ්‍යානය කරණකොටගෙන රාගය දුරලයි. ඒ ප්‍රථම ධ්‍යානයෙහි, රාගානුසය නෙම එක්ව නොහැසිරේ.

"ඇවැත් විසාඛයෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණනෙම, මෙසේ බලාපොරොත්තු වෙයි. 'දැන් ආය්‍යීයන් වහන්සේලා (රහත් ඵලයයි කියනු ලබන) යම් ආයතනයකට පැමිණ වෙසෙද්ද, ඒ අභීතවයට මම කවර දවසෙක පැමිණ වාසය කරන්නෙමිද?' මෙසේ උතුම්වූ, (අර්හත් මාහීඵලයයි කියන ලද) මිදිමෙහි කැමැත්ත ඇතිකරන්නහුට ප්‍රාථිනාව මුල්කොට ඇති දොමනස උපදියි. එයින් ප්‍රතිය දුරු කරයි. එහි ප්‍රතීනුසය එක්ව නොහැසිරේ. ඇවැත්, මේ ශාසනයෙහි මහණනෙම සැප නැති කිරීමෙන්ද, දුක් නැති කිරීමෙන්ද පලමු කොටම සොම්නස් දොමනස් දෙක දුරලීමෙන් දුක්ද නොවූ,

සැපද නොවූ, උපෙකෂා සිහි පිරිසිදු බව ඇති සතරවන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. එයින් අවිද්‍යාව දුරු කරයි. එහි අවිද්‍යානුසය එක්ව නොහැසිරේ.,

"ආය්‍යාවෙනි, සැප වේදනාවට කුමක් ප්‍රතිවිරුද්ධද?, ඇවැත්නි, විසාබයෙනි, සැප වේදනාවට දුක් වේදනාව ප්‍රතිවිරුද්ධයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, දුක් වේදනාවට කුමක් ප්‍රතිවිරුද්ධද?, ඇවැත් විසාබයෙනි, දුක් වේදනාවට සැප වේදනාව ප්‍රතිවිරුද්ධයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, උපෙකෂා වේදනාවට කුමක් ප්‍රතිවිරුද්ධද?, ඇවැත් විසාබයෙනි, උපෙකෂා වේදනාවට අවිද්‍යාව ප්‍රතිවිරුද්ධයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, අවිද්‍යාවට කුමක් ප්‍රතිවිරුද්ධද?, ඇවැත් විසාබයෙනි, අවිද්‍යාවට, විද්‍යාව ප්‍රතිවිරුද්ධයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, විද්‍යාවට කුමක් ප්‍රතිවිරුද්ධද?, ඇවැත් විසාබයෙනි, විද්‍යාවට විමුක්තිය අහිත්ඵලය ප්‍රතිවිරුද්ධයි.,

"ආය්‍යාවෙනි, විමුක්තියට කුමක් ප්‍රතිවිරුද්ධද?, ඇවැත්නි, විසාබයෙනි, විමුක්තියට නිව්භාණය ප්‍රතිවිරුද්ධයි.,

ආය්‍යාවෙනි, නිව්භාණයට කුමක් ප්‍රතිවිරුද්ධද?, ඇවැත් විසාබයෙනි, ප්‍රශ්නය සිමාව ඉක්මවා ගියේය. ප්‍රශ්නයන්ගේ කෙළවර ගන්නට නොහැකිය. ඇවැත් විසාබයෙනි, මාගී බ්‍රහ්මචරියාව නිව්භාණයට පිවිසුණේ වෙයි. නිව්භාණය පිහිට කොට ඇත්තේ වෙයි. නිව්භාණය අවසන්කොට ඇත්තේ වෙයි. ඇවැත් විසාබයෙනි, ඔබ කැමැත්තෙහි නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගොස් මේ කාරණය විචාරව යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරණයේක්ද, එසේ පිලිගනුව.,

ඉක්බිති විසාබ උපාසක තෙම ධම්මදිත්තා හික්ෂුණියන් වහන්සේගේ දෙශනාවට සතුටුවී එය පිලිගෙන භූතස්තෙන් තැගිට ධම්මදිත්තා හික්ෂුණිය වැද පැදකුණුකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනකද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද, එකපැත්තක උන්නේය. එක පැත්තක උන්නාවූ, විසාබ උපාසක තෙම ධම්මදිත්තා හික්ෂුණිය සමග පැවති කථාව යම් තරමක් වීද, ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන්වහන්සේට කීවේය. මෙසේ කිකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසාබ උපාසකයාට මෙය කීහ. විසාබය, ධම්මදිත්තා හික්ෂුණිය පණ්ඩිතය. විසාබය, ධම්මදිත්තා හික්ෂුණිය ගැඹුරු ප්‍රඥාව ඇත්තිය. විසාබයෙනි, නුඹ මාගෙන්ද මේ කාරණය ඇසුවෙහිනම් යම්සේ එය ධම්මදිත්තා හික්ෂුණිය විසින් ප්‍රකාශ කරන ලදද, මමද, එය එපරිද්දෙන්ම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. මෙහි අර්ථය මෙයමැයි. මෙසේ මෙය දරව,යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. සතුටුවූ විසාබ උපාසක තෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ දෙශනාව සතුටින් පිලිගන්නේය.

ඡෛද්‍ය ඡායා සතරවෙනි වූ වෙදල්ල සූත්‍රය නම්. (5 - 4)ඌඌඌඌ